

PIVOT: Πρόγραμμα Μαθησιακής Παρέμβασης στην Τάξη

Co-funded by
the European Union

CITIZENS
IN POWER

håbilis
Empowering
children &
adolescents

UNIVERSITY of
NICOSIA

University College of
Teacher Education Tyrol

Υπεύθυνη Δήλωση

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις. (Project Code: 2023-1-CY01-KA220-SCH-000156593).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αγαπητή/έ Εκπαιδευτική,

Καλώς ήρθατε στο PIVOT: Πρόγραμμα Μαθησιακής Παρέμβασης στην Τάξη! Χαιρόμαστε για τη συνεργασία μαζί σας! Το πρόγραμμα PIVOT στοχεύει στο (α) να εξοπλίσει τους εκπαιδευτικούς της τάξης με εργαλεία και εμπειρικά θεμελιωμένες στρατηγικές για την ενίσχυση παιδιών με ποικίλες εκπαιδευτικές ανάγκες και (β) να υποστηρίξει όλα τα παιδιά προωθώντας την ενεργό συμμετοχή και αυξάνοντας τις δεξιότητες προφορικού λόγου των παιδιών.

Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα PIVOT βασίζεται στις ακόλουθες αρχές αποτελεσματικού διδακτικού σχεδιασμού (Carnine et al., 1997) που ωφελούν όλα τα παιδιά σε μια τάξη χωρίς αποκλεισμούς:

- **Αρχή 1: Διδάσκουμε μεγάλες ιδέες**

- Η βελτίωση των δεξιοτήτων προφορικού λόγου συνεπάγεται ένα ευρύ σύνολο γλωσσικών δεξιοτήτων (π.χ. σημασιολογικές, συντακτικές). Το πρόγραμμα PIVOT επικεντρώνεται σε δύο κύριες συνιστώσες του προφορικού λόγου: λεξιλόγιο και αναδιήγηση, οι οποίες είναι βασικές δεξιότητες προφορικού λόγου στο Αναλυτικό μας Πρόγραμμα.

- **Αρχή 2: Διδάσκουμε στρατηγικές με σαφή στόχευση**

- Τα παιδιά θα πρέπει να διδάσκονται στρατηγικές με σαφή στόχευση για την επίτευξη του προφορικού λόγου. Το πρόγραμμα PIVOT εισάγει τη στρατηγική του χάρτη αφήγησης για να επιτρέψει στα παιδιά να σπάσουν την ιστορία σε μικρότερα

επεισόδια με χρονολογική σειρά. Ο γραφικός οργανωτής (δηλαδή ο χάρτης αφήγησης) επιτρέπει στους μαθητές να σπάσουν το περιεχόμενο της ιστορίας σε ξεκάθαρα βήματα, ώστε να μπορούν να το κατανοήσουν και στη συνέχεια να το αφηγηθούν με συνέπεια και ευχέρεια.

- **Αρχή 3: Χρησιμοποιούμε τον χρόνο αποτελεσματικά**

- Τα παιδιά με διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες θα πρέπει να διδάσκονται με σαφήνεια για να διατηρούν την προσοχή, τη μνήμη και την προσπάθειά τους ακέραια κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Για να επιτευχθεί αυτό, η διδασκαλία πρέπει να οργανωθεί σε ενότητες. Μία ενότητα είναι μια ακολουθία μαθημάτων που στοχεύουν σε μια συγκεκριμένη μεγάλη ιδέα. Το πρόγραμμα PIVOT βασίζεται σε δύο βασικούς άξονες (Ενότητα Α: Μαθήματα 1, 3, 5, 7 και Ενότητα Β: Μαθήματα 2, 4, 6, 8) έτσι ώστε τα παιδιά να μάθουν να εξασκούν συστηματικά δεξιότητες αναδιήγησης και λεξιλογίου.

- **Αρχή 4: Επικοινωνούμε τις στρατηγικές με σαφή και ρητό τρόπο**

- Οι αποτελεσματικοί εκπαιδευτικοί επικοινωνούν τις στρατηγικές με σαφήνεια μέσα από τρεις τρόπους. Πρώτον, ενσωματώνονται ξεκάθαρες οδηγίες για τη διδασκαλία της αναδιήγησης και του λεξιλογίου. Το πρόγραμμα PIVOT εισάγει σαφείς οδηγίες στα μαθήματα της Ενότητας Α. Ένα μάθημα που βασίζεται σε σαφείς οδηγίες παρουσιάζει την ακόλουθη δομή: μοντελοποίηση-καθοδηγούμενη εξάσκηση-ανεξάρτητη εξάσκηση. Δεύτερον, η διδακτική υποστήριξη είναι κρίσιμη μεταξύ της αρχικής διδασκαλίας και της ανεξάρτητης εξάσκησης. Το πρόγραμμα PIVOT παρέχει υποστήριξη (δηλαδή, καθοδήγηση, προτροπή) καθ 'όλη τη διάρκεια της

εκπαιδευτικής διαδικασίας, έτσι ώστε όλα τα παιδιά να βλέπουν πώς οι εκπαιδευτικοί και οι συνομήλικοι μοντελοποιούν τη σωστή απάντηση και στη συνέχεια να αυτοκατευθύνονται για να εφαρμόσουν τις σχετικές γνώσεις ή δεξιότητες. Επιπλέον, παρουσιάζονται στα παιδιά οπτικά βοηθήματα (λίστες λέξεων, λίστες ελέγχου) και γραφικοί οργανωτές (χάρτες αφήγησης), έτσι ώστε τέτοια βοηθήματα να καθοδηγήσουν σταδιακά τα παιδιά στην παραγωγή αποτελεσματικής αναδιήγησης. Τέλος, η παροχή συγκεκριμένης θετικής ανατροφοδότησης με συνεπή τρόπο αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την αποτελεσματική διδασκαλία. Η άμεση ανταπόκριση στα λάθη των παιδιών μέσω παρώθησης να προσπαθήσουν ξανά και παροχής ευκαιριών για επαναδιδασκαλία συμβάλλει στην κατάκτηση δεξιοτήτων. Οι αποτελεσματικοί εκπαιδευτικοί εξασφαλίζουν την αναλογία 4:1 κατά τη συνολική ανατροφοδότηση προς τα παιδιά. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να παρέχουν τέσσερα θετικά (π.χ. λεκτικές και μη λεκτικές απαντήσεις) για να καλλιεργήσουν μια θετική σχέση παιδιού-εκπαιδευτικού για κάθε διορθωτική απάντηση που παρέχουν στα παιδιά. Το πρόγραμμα PIVOT δίνει έμφαση σε συγκεκριμένους λεκτικούς επαίνους κατά τις διάφορες δραστηριότητες. Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να αναγνωρίσουν με σεβασμό τις κατάλληλες μαθησιακές και κοινωνικές συμπεριφορές και να παρέχουν άμεση διορθωτική ανατροφοδότηση στα λάθη των παιδιών.

- ο ***Αρχή 5: Παρέχουμε ευκαιρίες εξάσκησης και επανάληψης για τη διατήρηση δεξιοτήτων***

Το επόμενο στάδιο της μάθησης μετά την εκμάθηση είναι η εξάσκηση (Heward, 1994).

Οι αποτελεσματικοί εκπαιδευτικοί θα πρέπει να σχεδιάζουν την αυτοματοποίηση

δεξιοτήτων παρέχοντας ολοκληρωμένες ευκαιρίες εξάσκησης σε όλα τα παιδιά. Περαιτέρω επανάληψη επιτρέπει τη διατήρηση δεξιοτήτων και τη γενίκευσή τους. Το πρόγραμμα PIVOT έχει σχεδιαστεί για να παρέχει ευκαιρίες εξάσκησης στα μαθήματα της Ενότητας Β, εισάγοντας το παιχνίδι σε ζευγάρια, όπου τα παιδιά εργάζονται σε ζεύγη για να εξασκήσουν τα βήματα της αναδιήγησης. Τα μαθήματα που στηρίζονται στην καθοδήγηση συνομηλίκων ακολουθούν σκόπιμα τα μαθήματα της σαφούς διδασκαλίας, έτσι ώστε τα παιδιά να αποκτήσουν πρόσθετη εξάσκηση στην αναδιήγησης με διασκεδαστικό και οργανωμένο τρόπο.

Επιπλέον, το πρόγραμμα PIVOT χρησιμοποιεί ένα καινοτόμο εκπαιδευτικό εργαλείο: τα κείμενα χωρίς λέξεις. Τα κείμενα χωρίς λέξεις είναι οπτικές αφηγήσεις που βρίσκονται σε βιβλία, βίντεο και θεατρικά έργα που περιγράφουν μια ακολουθία γεγονότων ιστορίας μέσω σταθερών ή κινούμενων εικονογραφήσεων χωρίς λέξεις (Arizpe, 2014; Bosch, 2014). Έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις σχετικά με την εμπειρική βάση των κειμένων χωρίς λέξεις (π.χ., Arizpe, 2021), υποδηλώνοντας την εκπαιδευτική χρησιμότητα τους ως εργαλείο μάθησης και τη θετική επίδρασή τους στα παιδιά. Στο πρόγραμμα PIVOT, ενσωματώσαμε τέσσερα βίντεο χωρίς λέξεις που προωθούν τις ιδέες της Ενιαίας Εκπαίδευσης, της ομαδικότητας και της αποδοχής της διαφορετικότητας, οι οποίες αποτελούν τις θεμελιώδεις αρχές για τη δημιουργία ασφαλών σχολικών περιβαλλόντων χωρίς αποκλεισμούς.

PIVOT: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Το πρόγραμμα PIVOT έχει σχεδιαστεί για παιδιά ηλικίας 9-11 ετών και περιλαμβάνει εννέα συναντήσεις: μία εκπαίδευση παιδιών και οκτώ μαθήματα. Για την υλοποίηση του προγράμματος PIVOT θα πρέπει να ακολουθηθεί η ακόλουθη διαδικασία:

Συνεδρία	Αριθμός μαθήματος	Εκπαιδευτική εστίαση	Σκοπεύω
1.	Μάθημα 1 (Video "Heads-Up")	Σαφή διδασκαλία	Τα παιδιά χρησιμοποιούν τον χάρτη αφήγησης για να αναγνωρίσουν και να περιγράψουν την πλοκή της ιστορίας από το βίντεο χωρίς λέξεις "Heads-Up"
2.	Εκπαίδευση Παιδιών	Διαδικασίες Οργάνωσης τάξης	Εκπαίδευση των παιδιών στα υλικά και τις διαδικασίες του PIVOT
3.	Μάθημα 2	Παιχνίδι σε ζευγάρια	Τα παιδιά συμμετέχουν σε ζευγάρια στο παιχνίδι PIVOT για να εξασκηθούν στην τροποποίηση και αναδιήγηση της ιστορίας βασισμένη στο βίντεο "Heads-Up"
4.	Μάθημα 3 (Βίντεο "Super Grand")	Σαφή διδασκαλία	Τα παιδιά χρησιμοποιούν τον χάρτη αφήγησης για να αναγνωρίσουν και να περιγράψουν την πλοκή της ιστορίας από το βίντεο χωρίς λέξεις "Super Grand"
5.	Μάθημα 4	Παιχνίδι σε ζευγάρια	Τα παιδιά συμμετέχουν σε ζευγάρια στο παιχνίδι PIVOT για να εξασκηθούν στην τροποποίηση και αναδιήγηση της ιστορίας βασισμένη στο βίντεο "Super Grand"
6.	Μάθημα 5 (Video "Nightshift")	Σαφή διδασκαλία	Τα παιδιά χρησιμοποιούν τον χάρτη αφήγησης για να αναγνωρίσουν και να περιγράψουν την πλοκή της ιστορίας από το βίντεο χωρίς λέξεις "Nightshift"
7.	Μάθημα 6	Παιχνίδι σε ζευγάρια	Τα παιδιά συμμετέχουν σε ζευγάρια στο παιχνίδι PIVOT για να εξασκηθούν στην τροποποίηση και αναδιήγηση της ιστορίας βασισμένη στο βίντεο "Nightshift"
8.	Μάθημα 7 (Video "Ant")	Σαφή διδασκαλία	Τα παιδιά χρησιμοποιούν τον χάρτη αφήγησης για να αναγνωρίσουν και να περιγράψουν την πλοκή της ιστορίας από το βίντεο χωρίς λέξεις "Ant"
9.	Μάθημα 8	Παιχνίδι σε ζευγάρια	Τα παιδιά συμμετέχουν σε ζευγάρια στο παιχνίδι PIVOT για να εξασκηθούν στην τροποποίηση και αναδιήγηση της ιστορίας βασισμένη στο βίντεο "Ant"

Βιβλιογραφικές Αναφορές:

- Arizpe, E. (2014). Wordless picturebooks: Critical and educational perspectives on meaning-making. In B. Kümmerling-Meibauer (ed.) *Picturebooks: Representation and Narration* (pp. 91-106). Routledge.
- Arizpe, E. (2021). The state of the art in picturebook research from 2010 to 2020. *Language arts*, 98(5), 260-272.
- Bosch, E. (2014). Texts and peritexts in wordless and almost wordless picturebooks. In *Picturebooks: Representation and narration* (pp. 71-90). Routledge.
- Carnine, D., Silbert, J., Kameenui, E. J., & Tarver, S. G. (1997). *Direct instruction reading*. Prentice Merrill.
- Heward, W. L. (1994). Three "low-tech" strategies for increasing the frequency of active student response during group instruction. In R. Gardner III, D. M. Sainato, J. O. Cooper, T. E. Heron, W. L. Heward, J. W. Eshleman, & T. A. Grossi (Eds.), *Behavior analysis in education: Focus on measurably superior instruction* (pp. 283–320). Thomson Brooks/Cole Publishing Co.

Co-funded by
the European Union

CITIZENS
IN POWER

håbilis
Empowering
children &
adolescents

UNIVERSITY of
NICOSIA

University College of
Teacher Education Tyrol